

ด่วนที่สุด

ที่ กค 1010 / 16090

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๒๐๙๔
วันที่ ๒๔ Nov ๖๓ เวลา ๐๙.๐๘ น.

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

๒๓ สิงหาคม 2553

เรื่อง การปฏิรูปอำนาจการออกเสียงและการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนาและการเพิ่มทุน
สามัญทั่วไปปี 2553 ของกลุ่มธนาคารโลก

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ร่างข้อมติเกี่ยวกับการปฏิรูปอำนาจการออกเสียงและการมีส่วนร่วมของประเทศ
กำลังพัฒนาและการเพิ่มทุนสามัญปี 2553 ของกลุ่มธนาคารโลก
2. สรุปความเป็นมาเรื่องการปฏิรูปสิทธิออกเสียงและการมีส่วนร่วมของประเทศ
กำลังพัฒนาของธนาคารโลก
3. Development Committee Communiqué
4. Table: Number of Shares Allocated to Members in the SEA Group as a Result of
GCI and SCI for IBRD and IFC

ด้วยธนาคารโลกได้มีหนังสือลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2553 ขอให้รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลังในฐานะผู้ว่าการของไทยในธนาคารโลกพิจารณาลงคะแนนในแบบฟอร์มร่างข้อมติ
เกี่ยวกับการปฏิรูปอำนาจการออกเสียงและการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนาและการเพิ่มทุน
สามัญปี 2553 ของกลุ่มธนาคารโลก ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1

กระทรวงการคลังขอเรียนดังนี้

1. ร่างข้อมติดังกล่าว ประกอบด้วย

1.1 ร่างข้อมติของธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและพัฒนาการ

(International Bank for Reconstruction and Development: IBRD) จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ (1) การซื้อ
หุ้นเพิ่มทุนแบบเฉพาะเจาะจงในปี 2553 เพื่อปฏิรูปสิทธิออกเสียงและการมีส่วนร่วมของประเทศกำลัง
พัฒนา (2010 Selective Increase in Authorized Capital Stock to Enhance Voice and Participation of
Development and Transition Countries) (2) การเพิ่มทุนสามัญทั่วไปปี 2553 (2010 General Capital

Increase) และ (3) การชำระหุ้นเพิ่มทุนเพิ่มเติมปี 2553 สำหรับประเทศสมาชิกใหม่ (2010 Additional Increase in Authorized Capital Stock for Subscription of New Members)

1.2 ร่างมติของบรรษัทการเงินระหว่างประเทศ (The International Finance Cooperation: IFC) จำนวน 1 เรื่อง คือ การแก้ไขข้อความในความตกลงและการเพิ่มทุนแบบเฉพาะเจาะจงในปี 2553 (Amendment to the Articles of Agreement and 2010 Selected Capital Increase)

2. ความเป็นมา

2.1 ตามฉันทามติมอนเทอร์เรย์ในปี 2545 (The 2002 Monterrey Consensus) ที่ประชุมสนับสนุนให้ธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศส่งเสริมให้มีการเพิ่มเสียง และการมีส่วนร่วมของประเทศสมาชิกกำลังพัฒนาในการตัดสินใจ การสื่อสารระหว่างกัน เพื่อตอบสนองความต้องการและการแก้ไขปัญหาเพื่อการพัฒนาสำหรับประเทศเหล่านั้น

2.2 ธนาคารโลกได้ส่งเสริมให้มีการเพิ่มเสียงและการมีส่วนร่วมของประเทศสมาชิกกำลังพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการของธนาคารโลก ครั้งที่ 78 (78th Development Committee Meeting) เมื่อเดือนตุลาคม 2551 ณ กรุงวอชิงตัน ดีซี ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีมติเห็นชอบในการทบทวนข้อเสนอของคณะกรรมการบริหารในการดำเนินการปฏิรูปเรื่องการเพิ่มเสียงและการมีส่วนร่วมของประเทศสมาชิกกำลังพัฒนาและเรียกร้องให้เร่งดำเนินการปฏิรูปดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในปี 2553

2.3 ที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการของธนาคารโลก ครั้งที่ 79 เมื่อเดือนเมษายน 2552 ณ กรุงวอชิงตัน ดีซี ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ให้ความเห็นชอบข้อเสนอของคณะกรรมการบริหารธนาคารโลก ดังนี้

2.3.1 การปฏิรูปอำนาจการออกเสียง ระยะที่ 1 การเพิ่มคะแนนเสียงพื้นฐาน (Basic Votes) ของประเทศกำลังพัฒนาจาก 250 คะแนนเสียงเป็น 500 คะแนนเสียง และเพิ่มการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนาในคณะกรรมการบริหารของธนาคารโลก (รายละเอียดความเป็นมาปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

2.3.2 ให้เร่งการดำเนินการปฏิรูปอำนาจการออกเสียง ระยะที่ 2 เพื่อให้สามารถบรรลุข้อตกลงได้ภายในการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการของธนาคารโลก ครั้งที่ 81 ในเดือนเมษายน 2553

2.4 ที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการของธนาคารโลก ครั้งที่ 81 เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2553 ณ กรุงวอชิงตัน ดีซี ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เห็นชอบร่าง Development Committee Communiqué (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 3) ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

2.4.1 เห็นชอบการปฏิรูปอำนาจการออกเสียงของธนาคารโลก โดยให้มีการเพิ่มอำนาจการออกเสียงของประเทศกำลังพัฒนาใน IBRD ร้อยละ 3.13 ทำให้ประเทศกำลังพัฒนามีอำนาจการออกเสียงเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 47.19 ของอำนาจการออกเสียงทั้งหมด

2.4.2 เห็นชอบการเพิ่มเสียงขั้นพื้นฐานของ IFC และการซื้อหุ้นเพิ่มทุนแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

2.4.3 เห็นชอบการเพิ่มทุนสามัญสำหรับ IBRD จำนวน 58.4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เป็นส่วนที่เรียกชำระทันที (Paid In) ร้อยละ 6 จำนวน 3.5 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ และเห็นชอบการพิจารณา Hybrid Capital และ Earnings Retention ในการเพิ่มประสิทธิภาพในความสามารถทางการเงินของ IFC

3. สาระสำคัญของการปฏิรูปอำนาจการออกเสียงและการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนา และการเพิ่มทุนสามัญปี 2553 ของกลุ่มธนาคารโลก

นายสรร วิเทศพงษ์ กรรมการบริหารประจำกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEA Group) ของธนาคารโลกมีหนังสือลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2553 สรุปประเด็นสำคัญในร่างมติเกี่ยวกับการปฏิรูปอำนาจการออกเสียงและการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนาและการเพิ่มทุนสามัญทั่วไปปี 2553 ของกลุ่มธนาคารโลก ดังนี้

3.1 การซื้อหุ้นเพิ่มทุนแบบเฉพาะเจาะจง (Selective Capital Increase) ในปี 2553 เพื่อปฏิรูปสิทธิออกเสียงและการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนา สรุปได้ดังนี้

3.1.1 การเพิ่มทุนแบบเฉพาะเจาะจงมีมูลค่า 27.8 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ จำนวนหุ้น 230,374 หุ้น โดยมีการจัดสรรตามที่ระบุในร่างข้อมติ

3.1.2 การชำระหุ้นเพิ่มทุนแบบเฉพาะเจาะจงเป็นส่วนที่เรียกชำระทันที (Paid In) ร้อยละ 6 หรือ คิดเป็น 1.6 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ของจำนวนเงินเพิ่มทุนทั้งหมด (27.8 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ) โดยประเทศขนาดเล็กและยากจนที่สุดจะได้รับจัดสรรเป็นแบบเรียกชำระเมื่อทวงถาม (Callable) กล่าวคือไม่ต้องมีส่วนที่เรียกชำระทันที (Paid In)

3.1.3 กำหนดระยะเวลาในการซื้อหุ้นแบบเฉพาะเจาะจงเป็นเวลา 4 ปีและสามารถขยายได้อีกไม่เกิน 24 เดือน

3.1.4 ให้มีการยกเว้นสิทธิเกี่ยวกับการซื้อหุ้นเพื่อรักษาระดับร้อยละการถือหุ้นเดิมของประเทศสมาชิกทุกประเทศเพื่อสามารถจัดสรรเป็นการเฉพาะเจาะจงได้

3.1.5 ให้มีการทบทวนการถือหุ้นของธนาคารทุกๆ 5 ปี เริ่มในปี 2558

3.1.6 เพิ่มคณะกรรมการบริหาร (Executive Directors) จาก 24 คนเป็น 25 คน โดยเป็นการเพิ่มผู้แทนจากกลุ่มประเทศในทวีปแอฟริกา (Sub-Saharan Africa)

3.1.7 กำหนดเวลาลงคะแนนเสียงภายในวันที่ 10 กันยายน 2553

3.2 การเพิ่มทุนสามัญทั่วไปปี 2553 ของ IBRD สรุปได้ดังนี้

3.2.1 การเพิ่มทุนสามัญทั่วไปของ IBRD มีมูลค่า 58.4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ จำนวนหุ้น 484,102 หุ้น โดยมีการจัดสรรตามสัดส่วนหุ้นที่มีอยู่ (Pro-rata Basis)

3.2.2 การเพิ่มทุนสามัญทั่วไปและแบบเฉพาะเจาะจงจะทำให้หุ้น IBRD มีมูลค่ารวม 276.1 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ

3.2.3 การชำระหุ้นเพิ่มทุนสามัญทั่วไปเป็นส่วนที่เรียกชำระทันที (Paid In) ร้อยละ 6 หรือคิดเป็น 3.5 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ของจำนวนเงินทั้งหมด 58.4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ

3.2.4 การชำระหุ้นเพิ่มทุนสามัญทั่วไปเป็นส่วนที่เรียกชำระทันที (Paid In) ร้อยละ 6 โดยแบ่งเป็นร้อยละ 0.6 เป็นการชำระในรูปเงินเหรียญสหรัฐฯ และร้อยละ 5.4 เป็นเงินสกุลท้องถิ่นของประเทศสมาชิก

3.2.5 มีระยะเวลาในการซื้อหุ้นเพิ่มทุนเป็นเวลา 5 ปีและสามารถขยายได้อีกไม่เกิน 24 เดือน

3.2.6 กำหนดเวลาลงคะแนนเสียงภายในวันที่ 10 กันยายน 2553

3.3 การแก้ไขข้อความในความตกลงและการเพิ่มทุนแบบเฉพาะเจาะจงในปี 2553 ของ IFC สรุปได้ดังนี้

3.3.1 เพิ่มเสียงขั้นพื้นฐานร้อยละ 5.55 เพื่อให้สอดคล้องกับการการปฏิรูปอำนาจการออกเสียง ระยะที่ 1

3.3.2 หุ้นเพิ่มทุนแบบเฉพาะเจาะจงมีมูลค่า 200 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ประกอบด้วยหุ้นที่ยังไม่ได้จัดสรรมูลค่า 70 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และหุ้นใหม่จำนวน 130 ล้านเหรียญสหรัฐฯ

3.3.3 การจัดสรรใช้หลักการความเชื่อมโยงระหว่างการถือหุ้น IFC กับหุ้น IBRD และการแสดงความจำนงในการซื้อหุ้นโดยไม่มีพันธผูกพันก่อนวันที่ 20 เมษายน 2553 โดยหุ้นมีมูลค่า 1,000 เหรียญสหรัฐฯ

3.3.4 กำหนดระยะเวลาในการซื้อหุ้นแบบเฉพาะเจาะจงเป็นเวลา 3 ปีและสามารถขยายได้อีกไม่เกิน 1 ปี

3.3.5 ให้มีการทบทวนการถือหุ้นของ IFC ทุกๆ 5 ปี เริ่มในปี 2558

ทั้งนี้ ธนาคารโลกได้จัดทำตารางสรุปจำนวนหุ้นที่ได้รับจัดสรรจากการปฏิรูปอำนาจการออกเสียงและการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนาและการเพิ่มทุนสามัญปี 2553 ของกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEA Group) ของธนาคารโลก (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 4)

4. ประเด็นเพื่อพิจารณา

ในการปฏิรูปของกลุ่มธนาคารโลกครั้งนี้ประเทศไทยจะมีภาระผูกพัน ดังนี้

4.1 การปฏิรูปอำนาจการออกเสียงฯ และการเพิ่มทุนใน IBRD ส่งผลทำให้

อำนาจการออกเสียงของกลุ่มออกเสียงของไทย (ประกอบด้วยสมาชิก 11 ประเทศ ได้แก่ บรูไนในคาบสมุทรมาลายู อินโดนีเซีย สปป. ลาว มาเลเซีย พม่า เนปาล สิงคโปร์ ไทย ตองก้า และเวียดนาม) เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 2.54 เป็นร้อยละ 3 ของอำนาจการออกเสียงทั้งหมด และประเทศไทยจะมีอำนาจการออกเสียงเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.41 เป็นร้อยละ 0.49 ทำให้ประเทศไทยมีภาระผูกพันที่ต้องชำระเพื่อเพิ่มอำนาจการออกเสียงดังกล่าว รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 34.45 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ประกอบด้วย

4.1.1 ซื้อหุ้นเพิ่มทุนแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 2,417 หุ้น โดยจะชำระส่วนที่เรียกชำระทันที (Paid In) ร้อยละ 6 คิดเป็นเงินจำนวน 17.50 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมีระยะเวลาชำระภายใน 4 ปี

4.1.2 ซื้อหุ้นเพื่อเพิ่มทุนสามัญทั่วไป จำนวน 2,342 หุ้น โดยจะชำระส่วนที่เรียกชำระทันที (Paid In) ร้อยละ 6 คิดเป็นเงินจำนวน 16.95 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมีระยะเวลาชำระภายใน 5 ปี

4.2 การเพิ่มทุนแบบพิเศษของ IFC จำนวน 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทำให้ประเทศไทยมีภาระผูกพันที่จะต้องซื้อหุ้นเพื่อเพิ่มทุนแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 836 หุ้น เพื่อรักษาอำนาจการออกเสียงของประเทศไทยให้เท่าเดิมที่ร้อยละ 0.46 ของอำนาจเสียงทั้งหมด โดยจะมีการชำระเต็มจำนวน คิดเป็นเงินจำนวน 0.84 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

4.3 ประเด็นด้านกฎหมาย

4.3.1 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ นร 0901/2066 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2550 และ นร 0503/ว(ล) 783 ลงวันที่ 10 มกราคม 2551 สรุปได้ว่า ปัญหาการตีความมาตรา 190 ประกอบกับมาตรา 305 (5) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อันเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะเป็นองค์การวินิจฉัย ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาจะไม่พิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมาย ตามนัยข้อ 9 (2) แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2522

4.3.2 กระทรวงการคลังได้มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ กค 1010 /946 ลงวันที่ 29 มีนาคม 2553 ขอความเห็นจากกรมสนธิสัญญาและกฎหมายในเรื่องดังกล่าวแล้ว แต่ ณ ปัจจุบัน กระทรวงการคลังยังไม่ได้รับแจ้งตอบกลับอย่างเป็นทางการ

5. ความเห็นกระทรวงการคลัง.

5.1 เห็นควรสนับสนุนการปฏิรูปอำนาจการออกเสียงและการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนาและการเพิ่มทุนสามัญปี 2553 ของ IBRD และเห็นควรให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบการซื้อหุ้นเพื่อเพิ่มทุนแบบเฉพาะเจาะจงและการซื้อหุ้นเพื่อเพิ่มทุนสามัญของ IBRD โดยจะมีการชำระส่วนที่เรียกชำระทันที (Paid In) ร้อยละ 6 หรือคิดเป็นเงินจำนวน 34.45 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ 1,171 ล้านบาท (อัตราแลกเปลี่ยน 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ เท่ากับ 34 บาท) เพื่อสะท้อนบทบาทที่เพิ่มขึ้นของประเทศกำลังพัฒนาและการเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของ IBRD ทำให้ประเทศไทยมีอำนาจเสียงเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.41 เป็นร้อยละ 0.49 และเพื่อรักษาดุลอำนาจการต่อรองในการบริหารจัดการภายในกลุ่มออกเสียงของไทยต่อไป และเพื่อประโยชน์ของประเทศกำลังพัฒนาที่จะขอรับการสนับสนุนเงินกู้จากธนาคารโลก ด้วยเงื่อนไขผ่อนปรนมากกว่าการกู้เงินจากตลาดเงินทุนเอกชน สศค. เห็นว่าการซื้อหุ้นเพื่อเพิ่มทุนแบบเฉพาะเจาะจงและการซื้อหุ้นเพื่อเพิ่มทุนสามัญทั่วไปของ IBRD ครั้งนี้ ในวงเงินรวมประมาณ 1,171 ล้านบาทในระยะเวลา 5 ปี มีผลกระทบต้องบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการเป็นภาระผูกพันงบประมาณในระยะยาว ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา 190 วรรค 2 ก่อนใช้เป็นท่าทีของไทยในการเพิ่มทุนของธนาคารฯ ดังกล่าว

5.2 เห็นควรสนับสนุนการปฏิรูปอำนาจการออกเสียงและการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนาและการเพิ่มทุนสามัญปี 2553 ของ IFC และเห็นควรให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบการซื้อหุ้นเพื่อเพิ่มทุนแบบเฉพาะเจาะจง โดยจะมีการชำระเต็มจำนวน คิดเป็นเงินจำนวน 0.84 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ 30 ล้านบาท (อัตราแลกเปลี่ยน 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ เท่ากับ 34 บาท) เพื่อสะท้อนบทบาทที่เพิ่มขึ้นของประเทศกำลังพัฒนาและการเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของ IFC เพื่อรักษาอำนาจการออกเสียงของประเทศไทยให้เท่าเดิมที่ร้อยละ 0.46 ของอำนาจเสียงทั้งหมด และเพื่อรักษาดุลอำนาจการต่อรองในการบริหารจัดการภายในกลุ่มออกเสียงของไทยต่อไป กระทรวงการคลังเห็นว่า การซื้อหุ้นเพื่อเพิ่มทุนแบบเฉพาะเจาะจงของ IFC ครั้งนี้ในวงเงินประมาณ 30 ล้านบาทในระยะเวลา 3 ปี ไม่มีผลกระทบต้องบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากจำนวนเงินที่ใช้จ่ายในแต่ละปีไม่เกิน 10 ล้านบาท แต่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอรับจัดสรรเงินงบประมาณในปี 2554 จากสำนักงบประมาณต่อไป

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

- 1) ให้ความเห็นชอบและนำเสนอให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบการซื้อหุ้นเพื่อ
เพิ่มทุนแบบเฉพาะเจาะจงและการซื้อหุ้นเพื่อเพิ่มทุนสามัญทั่วไปของ IBRD ครั้งนี้ ในวงเงินรวม
ประมาณ 1,171 ล้านบาทในระยะเวลา 5 ปี เพื่อให้กระทรวงการคลังและสำนักงานประมาณดำเนินการ
ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป
- 2) เห็นชอบการปฏิรูปอำนาจการออกเสียงและการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนา
และการเพิ่มทุนสามัญปี 2553 ของ IFC ในวงเงินประมาณ 30 ล้านบาท เพื่อให้กระทรวงการคลัง
ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป และขอรับจัดสรรเงินงบประมาณประจำปี 2554 จากสำนักงานประมาณ
วงเงินประมาณ 30 ล้านบาทในระยะเวลา 3 ปี (ปีงบประมาณ 2554 -2556)

ขอแสดงความนับถือ

(นายกรณ์ จาติกวณิช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทร 0-2273-9020 ต่อ 3667

โทรสาร 0-2273-9059